

Methods. To accomplish this goal methods of analysis (logical, systematic, problem and purpose oriented, normatively-comparative, structural, hermeneutic analysis of sources) and methods of interpretation, synthesis and representation of results were used.

Results. We have studied a great theoretical material, archival sources and we found that the formation and development of pedagogical views of prominent local doctors are continuous logical process, determined by the interaction of various factors. They managed to harmoniously combine medical practice, scientific research with teaching. The focus on humanistic ideals on axiological potential of medical science allowed to show their creativity in the educational field. They tried to improve the process of knowledge transfer to improve the quality of the educational process actively promote reform of national education, focusing on high moral and national ideals, which, undoubtedly, has not lost its relevance today.

Originality. Reviewing of the constructive potential of educational heritage of outstanding figures of medical science, acquaintance with their "intellectual biography" plays a significant role in the establishment continuity of views on the features of higher education, some aspects of teaching, especially the educational process, the requirements for teachers. They must be considered to determine the prospects of the educational field today. Study of educational activities' features of prominent doctors of the late 19th and early 20th centuries made it possible to see how during difficult periods in the country's history had strengthened humanistic tendencies in the system of professional medical education, and indicated those educational traditions, which had a positive result in the training of medical personnel, that has considerable importance for the development of a modern system of medical education.

Conclusion. Large and complex set of issues relating to the interpretation of pedagogical views of local doctors of the late 19th and early 20th centuries to the problems of modern medical education is difficult to completely cover in a single work. This requires great efforts of a large team of scientists as teachers and historians and doctors. We believe that the analysis of the issues discussed in this work allows us to understand the role of pedagogical heritage of doctors of the past in solving of important problems of modern medical education. According to the analysis of our research we can do the following conclusion that educational development and ideological principles of physicians of the past is not a transcendental towards modern pedagogy, and they are the part of the system of pedagogical knowledge transformed into methodological basis of this kind of cognitive activity.

Key words: *pedagogical heritage, educational activity, medical practice, scholastic process, medical science, modern pedagogy, doctor.*

УДК 37.013.42:007:304:070

Матвійчук М. М., викладач кафедри соціальної роботи та соціальної педагогіки ЧНУ імені Богдана Хмельницького, кандидат педагогічних наук

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ

Визначено поняття «медіаграмотність майбутніх соціальних педагогів», основні критерії (мотиваційний, когнітивний, операційний та креативний) та показники її сформованості. Залежно від прояву сукупності визначених показників сформованість медіаграмотності студентів диференційовано згідно з рівнями (високий, середній, низький).

Представлено обґрунтування соціально-педагогічних умов формування медіаграмотності майбутніх соціальних педагогів, до яких віднесено: доповнення змісту фахових дисциплін навчальним матеріалом із медіаосвіти; цілеспрямоване використання форм і методів медіаосвіти у процесі фахової підготовки; самоосвіта у сфері медіа.

Ключові слова: *медіатекст, майбутні соціальні педагоги, медіаосвіта, медіаграмотність, медіаграмотність майбутніх соціальних педагогів, соціально-педагогічні умови формування медіаграмотності майбутніх соціальних педагогів, фахова підготовка соціальних педагогів.*

Постановка проблеми. Сучасний етап соціокультурного розвитку України характеризується реформами в усіх сферах життєдіяльності людини, у тому числі й у освітній сфері. У зв'язку з цим, значних змін потребує і професійна підготовка соціальних педагогів, діяльність яких спрямована на створення оптимальних умов щодо соціалізації особистості та попередження проявів негативних явищ у дитячому й молодіжному середовищі.

Вирішення означених проблем в умовах інформаційного простору потребує від соціального педагога володіння вміннями використовувати медіа як джерело самоосвіти і професійного розвитку, орієнтуватися в медійних потоках, критично аналізувати інформацію мас-медіа, розуміти соціокультурний контекст функціонування мас-медіа. Усе означене вимагає розв'язання проблеми формування медіаграмотності майбутніх соціальних педагогів у процесі їхньої фахової підготовки, оволодіння ними спеціальними знаннями, вміннями, навичками у сфері медіа.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукових джерел дозволяє стверджувати, що питання професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів знайшли відображення в дослідженнях науковців: у методологічних і теоретичних працях щодо підготовки майбутніх фахівців в умовах ВНЗ (А. Алексюк, В. Андрущенко, В. Кремень, В. Лозова, С. Сисоєва та інші); у теорії та практиці професійної підготовки фахівців соціально-педагогічної сфери (С. Архипова, О. Безпалько, Р. Вайнола, Ю. Галагузова, А. Капська, Г. Майборода, Л. Міщик, О. Холостова та інші).

Питання використання інформаційно-комунікативних технологій розкрито у працях І. Захарової, О. Овчарук. У дослідженнях Л. Зазнобіної, Г. Онкович, О. Столбнікової, О. Федорова, О. Шарикова та інших започатковано розв'язання проблеми організації медіаосвіти у процесі професійної підготовки студентів.

Окремі аспекти формування медіакультури студентів вивчали Ю. Казаков (медіакультура майбутніх педагогів), О. Коневщинська (медіакультура майбутніх учителів музики); питання формування медіаграмотності студентів висвітлено в дисертаційних роботах зарубіжних учених Н. Леготіної, Н. Чичеріної.

Не применшуючи цінності названих вище досліджень, вважаємо, що шляхи й механізми формування медіаграмотності майбутніх соціальних педагогів ще не стали предметом системного вивчення і наразі в соціально-педагогічній науці не представлено цілісного аналізу теорії й практики формування медіаграмотності майбутніх соціальних педагогів.

Метою статті є визначення і обґрунтування соціально-педагогічних умов формування медіаграмотності майбутніх соціальних педагогів у процесі фахової підготовки.

Виклад основного матеріалу. Базовими для з'ясування сутності та структури поняття «медіаграмотність» стали дослідження науковців, які розуміють її як: здатність аналізувати, усвідомлювати, оцінювати, інтерпретувати, створювати і використовувати різні види медіатекстів (продукти мас-медіа будь-якого жанру, що розповсюджуються через канали мас-медіа) у професійному й особистісному житті (К. Ворнсноп, Р. К'юбі, А. Мартін, О. Федоров); результат виховання, освіти молоді та засвоєння знань про медіа; як сформовану якість особистості та необхідну умову для вдосконалення творчої і професійної діяльності (І. Жилавська) та результат усвідомлення соціальної ролі мас-медіа (О. Шариков).

Ураховуючи різні інтерпретації терміну «медіаграмотність», запропоновано визначення поняття «медіаграмотність майбутніх соціальних педагогів» як результат систематичної та цілеспрямованої медіаосвіти, який характеризується оволодінням знаннями у сфері мас-медіа, вміннями і навичками аналізувати, оцінювати й використовувати медіа в соціально-педагогічній діяльності та визначати вплив різних мас-медіа на соціалізацію особистості.

Критеріями медіаграмотності майбутніх соціальних педагогів та відповідними показниками є: *мотиваційний*, показником якого є сформованість пізнавальних мотивів контактів із медіа та спрямованість на активну взаємодію з медіа; *когнітивний*, що передбачає сформованість і спеціальних медіазнань; *операційний*, що характеризується сформованістю медіавмінь і медіанавичок аналізу, оцінювання, інтерпретації медіатекстів, використання форм і методів медіаосвіти; *креативний*, що засвідчує здатність до самостійного і творчого використання медіа в особистісній і професійній сферах [9]. Залежно від прояву сукупності визначених показників сформованість медіаграмотності студентів диференціюється за високим, середнім і низьким рівнями.

З метою визначення рівня медіаграмотності майбутніх соціальних педагогів до експерименту було залучено 253 студенти Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, Чернігівського державного інституту економіки і управління, Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», Чернігівського державного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка, Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Формування експериментальної (ЕГ) та контрольної (КГ) груп відбувалося за місцем навчання студентів (у співвідношенні 129 і 124 особи).

Результати констатувального експерименту дозволили виявити такі рівні медіаграмотності майбутніх соціальних педагогів: низький рівень – у 29,03% КГ та 29,46% ЕГ; середній рівень – у 58,06% КГ та 57,36% ЕГ; високий рівень – у 12,91% КГ та 13,18% ЕГ. Важливим для подальшого дослідження став висновок про необхідність визначення соціально-педагогічних умов, які можна реально впроваджувати у процес фахової підготовки, і які позитивно вплинули б на формування медіаграмотності учасників експерименту.

Слід зазначити, що «соціально-педагогічні умови формування медіаграмотності» – це комплекс заходів, що спрямовані на розвиток показників медіаграмотності.

На основі аналізу літератури і результатів дослідження запропоновано власне бачення необхідних соціально-педагогічних умов, які більш ефективно вплинуть на формування медіаграмотності студентів і включають: доповнення змісту фахових дисциплін навчальним матеріалом із медіаосвіти; цілеспрямоване використання форм і методів медіаосвіти у процесі фахової підготовки; самоосвіта у сфері медіа.

Перша умова – *доповнення змісту фахових дисциплін навчальним матеріалом із медіаосвіти* – передбачає усвідомлення студентами ролі мас-медіа в сучасному суспільстві і процесі соціалізації особистості, необхідності вивчення різних медіа в рамках фахових дисциплін та їх використання у професійній діяльності. Метою реалізації цієї умови є формування пізнавальної мотивації до взаємодії з мас-медіа та усвідомлення цінності використання медіа у професійній діяльності.

У рамках зазначеної соціально-педагогічної умови був здійснений аналіз навчальних планів підготовки соціальних педагогів у ВНЗ. Проведена робота дала змогу виокремити дисципліни, які можуть включати тематичні заняття з вивчення медіа в аспекті соціально-педагогічної діяльності («Вступ до спеціальності», «Етика соціально-педагогічної діяльності», «Теорія і історія соціального виховання», «Соціальна педагогіка», «Соціалізація особистості», «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти», «Основи сценарної роботи соціального педагога», «Технології соціально-педагогічної роботи» та інші). На підставі виокремлення таких навчальних дисциплін розроблено тематичні медіазаняття, що стали основою інтегрованої програми медіаосвіти майбутніх соціальних педагогів, яка має на меті розширити

зміст навчальних дисциплін медіаосвітнім матеріалом. Слід зазначити, що під час навчання майбутні соціальні педагоги опановують низку дисциплін, що також сприяють розширенню їхніх знань про медійну сферу («Інформаційне суспільство», «Нові інформаційні технології», «Сучасні інформаційні технології в освіті та науці»).

Поява цих дисциплін у фаховій підготовці майбутніх соціальних педагогів свідчить про те, що нині ВНЗ стоїть на порозі упровадження медіаосвіти у процес фахової підготовки соціальних педагогів, але поки що більша увага приділяється технічній грамотності фахівців (володіння ІКТ).

Для забезпечення ефективності реалізації зазначеної умови у процесі фахової підготовки майбутніх соціальних педагогів варто визначити конкретні шляхи її впровадження, до яких відносимо: актуалізація питання медіаосвіти майбутніх соціальних педагогів у ВНЗ із метою формування стійкого інтересу до сфери мас-медіа; упровадження медіаосвітнього блоку в процесі вивчення дисциплін у рамках інтегрованої програми з медіаосвіти соціальних педагогів, що дозволить оволодіти специфічними медіа знаннями, сформувати відповідні медіавміння й медіанавички.

Друга умова успішного формування медіаграмотності студентів – *цільспрямоване використання форм і методів медіаосвіти у процесі фахової підготовки* – передбачає практичну підготовку, під час якої студенти засвоюють теоретичні знання і формують уміння у сфері медіа. Основним завданням на цьому етапі є впровадження різних специфічних медіаосвітніх форм і методів навчання.

Студентам пропонується засвоїти інтерактивні форми і методи на матеріалі різних мас-медіа. Перевага інтерактивного навчання у процесі медіаосвіти полягає у використанні особистого досвіду студентами під час розв'язання проблемних ситуацій. Залучення аудіовізуальними мас-медіа дозволить поєднати інтерактивний і аудіовізуальний способи подачі інформації.

До інтерактивних методів навчання слід віднести: тренінги, модерації, програмне навчання, метод кейсів (аналіз практичних ситуацій), ділові та рольові ігри, дискусії, метод креативного розв'язання проблеми, метод проектів [6]. У свою чергу, О. Федоров до групи цих методів відносить: дискусійні (діалог, групові й колективні дискусії, обговорення медіатекстів, аналіз ситуацій тощо); ігрові, тренінгові [10].

Аналізуючи інтерактивні методи у процесі формування медіаграмотності на матеріалі іншомовних медіатекстів, Н. Чичеріна [14, с. 301] виділила такі групи інтерактивних методів: методи іншомовного спілкування, що впроваджуються через такі форми: дискусія, дебати, круглий стіл, форум, мозковий штурм, консиліум, засідання експертної групи; метод кейсів, який у педагогічній літературі визначається як аналіз конкретних ситуацій або прецедентів, що мають особисту, соціальну, професійну або іншу проблему, яка потребує розв'язання [8]; методи проблемно-проектного навчання.

Постановка проблемних питань, як і застосування проблемних ситуацій, значно поширені серед методів медіаосвіти. Створення проблемних ситуацій на основі вивчення творів медіа, їхнього всебічного самостійного аналізу сприяє підвищенню пізнавальної активності аудиторії, розвитку емоційної сфери, її творчих здібностей [12].

Варто зазначити, що названі методи медіаосвіти можуть бути адаптовані з подальшим їх використанням у процесі професійної підготовки медіаосвіти майбутніх соціальних педагогів, оскільки їхнє змістове наповнення відповідає основним принципам і напрямам фахової підготовки фахівців соціальної сфери.

Як бачимо, на основі вищезазначеного виникає потреба в розробленні конкретних організаційних форм упровадження методів медіаосвіти, які б сприяли підвищенню якості фахової підготовки соціальних педагогів.

Н. Змановська пропонує педагогічну студію як одну з форм медіаосвіти, де є можливість навчатися, розвивати здатність мислити, набирати професійний досвід. Студійний вид навчання стає необхідним при вивченні теоретичного матеріалу в його застосуванні на практиці [5].

Значний інтерес студентів у процесі медіаосвіти викликають рольові ігри на матеріалі різних мас-медіа. У процесі медіаосвітнього заняття може бути організована рольова гра на тему взаємин одних і тих самих персонажів, що опинилися в медіатекстах різних жанрів; складання діалогів від імені героїв фільму, дія якого перенесена в іншу історичну епоху. Ще однією формою роботи у процесі розвитку критичного мислення аудиторії є ведення подвійних щоденників. Така форма роботи дає можливість аудиторії тісно пов'язати зміст медіатексту з особистим досвідом, задовольнити свою природну допитливість.

Однією з форм медіаосвіти майбутніх соціальних педагогів є веб-квест – це освітній сайт, що присвячений самостійній дослідницькій роботі студентів (зазвичай у групах) за певною темою з гіперпосиланнями на різні веб-сторінки [4].

У процесі медіаосвітніх занять на аудіовізуальному матеріалі продуктивною формою роботи є створення телевізійних або кінематографічних міні-сценаріїв; організація ситуативних ігор: «Біржа праці», «Теленовини», «Репортаж з місця подій», «Рекламна пауза», «Ток-шоу»; огляд науково-технічних статей у періодичній пресі; інтернет-форуми [13].

Однією з форм інтеграції медіаосвіти є впровадження медіакурсів (навчальних програм комплексного призначення, що надають теоретичний матеріал, забезпечують навчальну діяльність і контроль рівня знань, а також інформаційно-пошукову діяльність) [2].

Інноваційними формами формування медіаграмотності майбутніх соціальних педагогів вважаємо організацію діяльності медіацентрів, медіаклубів, фотоклубів, кіноклубів і фотолабораторій. Також ефективною формою медіаосвіти майбутніх соціальних педагогів вважаємо організацію практикуму з медіаосвіти, який передбачає серію медіазанять із включенням інтерактивних форм навчання.

Специфіка формування медіаграмотності майбутніх соціальних педагогів передбачає впровадження творчих медіазанять. До них можна віднести творчі заняття О. Федорова, який розподілив їх за такими циклами: творчі заняття, що спрямовані на оволодіння студентами креативними вміннями на матеріалі медіа за допомогою евристичних, ігрових форм і технічних засобів; творчі заняття з відновлення в пам'яті динаміки просторово-часових, аудіовізуальних образів, кульмінаційних епізодів творів медіакультури у процесі колективного обговорення; творчих занять, що спрямовані на розвиток уміння аналізувати медіатексти [11, с. 43–51].

Упровадження запропонованої соціально-педагогічної умови зумовлене потребою використання здобутих медіазнань у практичній діяльності. На кожному курсі студенти матимуть змогу оволодіти різними формами і методами медіаосвіти, які в майбутньому можна використовувати в соціально-педагогічній роботі.

Третя соціально-педагогічна умова – *самоосвіта у сфері медіа* – передбачає самостійну роботу студентів шляхом залучення до активної взаємодії з різними мас-медіа і роботу з медіатекстами.

Якщо брати за основу позицію В. Мижерикова, що самоосвіта виконує роль сполучної ланки між ступенями і стадіями організованого навчання, що надає освітньому процесу цілісного характеру [7, с. 336], важливим буде вибір форм самоосвіти студентів у сфері медіа.

Одним із шляхів реалізації третьої соціально-педагогічної умови, на думку В. Поттера, є набуття медіадосвіду. Дослідник підкреслює, що чим більше в особистості досвіду спілкування з медіа, тим більшим є її потенціал до розвитку високого рівня медіаграмотності [1].

Основу самоосвіти особистості на основі мас-медіа вбачаємо в її роботі з різними медіатекстами, що демонструють прояв соціальних ролей, норм і стереотипів поведінки медійних персонажів, на основі яких молода людина будує свою діяльність, бере за зразок їхню поведінку, переносить у реальність, що або сприяє успішній соціалізації, або її ускладнює.

Особливу увагу в питанні організації самоосвіти у сфері медіа слід приділити поняттю «інформаційний світогляд», який складає структурну основу медіаграмотності. На думку Н. Гедіної, інформаційний світогляд передбачає ціннісне відношення до інформації, інформаційних продуктів, технічних засобів, інформаційних технологій [3]. У соціально-педагогічній діяльності саме інформаційний світогляд майбутнього соціального педагога визначить його готовність до самовдосконалення власної медіаграмотності.

Реалізація третьої соціально-педагогічної умови передбачає саморозвиток інформаційного світогляду, самостійну взаємодію студентів із мас-медіа, самовдосконалення знань, умінь і навичок, самовираження за допомогою медіа.

Застосування діагностичних методик, ідентичних до тих, що використовувалися на констатувальному етапі експерименту, дозволило виявити динаміку зростання рівнів сформованості медіаграмотності студентів. Установлено, що в ЕГ збільшилася частка студентів із високим (на 14,73%) та середнім (на 6,98%) рівнями сформованості медіаграмотності, спостерігалось зменшення частки студентів із низьким рівнем медіаграмотності на 21,71%. Результати дослідно-експериментальної роботи підтвердили ефективність соціально-педагогічних умов формування медіаграмотності майбутніх соціальних педагогів у процесі їхньої фахової підготовки.

Висновки і перспективи подальших досліджень За результатами контрольного експерименту у студентів зафіксовано збільшення обсягу медіазнань, особливо з питань історії розвитку й особливостей функціонування мас-медіа та наслідків їхнього впливу на соціалізацію особистості, що засвідчило ефективність соціально-педагогічних умов формування медіаграмотності майбутніх соціальних педагогів. Упровадження форм і методів медіаосвіти дозволили: сформувати у студентів уміння критично аналізувати, інтерпретувати, оцінювати інформацію та створювати медіатексти; удосконалювати навички самостійного і творчого використання медіа в навчальній і майбутній професійній діяльності. Перспективою для подальших досліджень можуть стати: питання розвитку психолого-педагогічних і технічних аспектів медіаграмотності майбутніх соціальних педагогів щодо роботи з конкретною групою клієнтів, вивчення закордонного досвіду організації медіаосвіти та підготовки медіапедагогів, а також можливостей адаптації цього досвіду в Україні.

Список використаних джерел

1. Potter W. J. Media Literacy. Thousand Oaks / W. J. Potter. – London : Sage Publication, 2001. – P. 18.
2. Бекназарова С. С. Разработка моделей медиакурсов в качестве объекта медиаобразовательного проектирования / С. С. Бекназарова // Медиаобразование. – 2012. – № 3. – С. 28.
3. Гедина Н. Н. Информационная грамотность в России / Н. И. Гедина, А. В. Федоров [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ifap.ru/pr/2007/070824ab.pdf>
4. Григорьева И. В. ВеВ-портфолио как средство формирования медиакомпетентности будущих педагогов (из опыта работы ГОУ ВПО ИГЛУ) / И. В. Григорьева // Образовательные технологии XXI века / под ред. С. И. Гудиной, К. М. Тихомировой, Д. Т. Рудаковой. – М. : Изд-во Рос. академии образования, 2009. – С. 265–269.

5. Змановская Н. В. Формирование медиаобразованности будущих учителей : автореф. дисс. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.01 – «Общая педагогика, история педагогики и образования» / Наталья Викторовна Змановская. – Красноярск, 2004. – 24 с.
6. Корнеева Л. Интерактивные методы обучения / Л. Корнеева // Высшее образование в России. – 2004. – № 12. – С. 105–108.
7. Мижериков В. Психолого-педагогический словарь для учителей и руководителей общеобразовательных учреждений / В. Мижериков / под. ред. П. Пидкасистого. – Ростов н/Д : Феникс, 1998. – 554 с.
8. Родионова Е. А. Интерактивные методы обучения специалистов психолого-социального профиля / Е. А. Родионова // Психолого-социальная работа в современном обществе : проблемы и решения : [тез. науч.-практ. конф.], 22 апр. 2005 г. – СПб. : СПбГИПСП, 2005. – С. 56–60.
9. Скиба М. М. Характеристика компонентів медіаграмотності студентів спеціальності «Соціальна педагогіка» / М. М. Скиба // Вісник Черкаського університету. Серія «Педагогічні науки». – Черкаси, 2012. – № 30 (243). – С. 68–73.
10. Федоров А. В. Словарь терминов по медиаобразованию, медиапедагогике, медиаграмотности, медиакомпетентности / А. В. Федоров. – Таганрог : Изд-во Таганрог. гос. пед. ин-та, 2010. – 64 с.
11. Федоров А. В. Специфика медиаобразования студентов педагогических вузов / А. В. Федоров // Педагогика. – 2004. – № 4. – С. 43–51.
12. Чельшева И. В. Методические подходы в отечественном медиаобразовании (теоретические аспекты проблемы) [Электронный ресурс] / И. В. Челишева. – Режим доступа : http://edu.of.ru/medialibrary/default.asp?ob_no=34432.
13. Чельшева И. В. Формы, методы и приемы организации медиаобразовательного процесса в школе и вузе / И. В. Чельшева // Медиаобразование. – 2011. – № 1. – С. 40.
14. Чичерина Н. В. Концепция формирования медиаграмотности у студентов языковых факультетов на основе иноязычных медиатекстов : дис. ... док. пед. наук : спец. 13.00.02 / Н. В. Чичерина. – СПб., 2008. – 474 с.

Referenes:

1. Skyba, M.M. The components of media literacy of students of specialty "Social pedagogy". (2012) *Visnyk Cherkas'koho universytetu. Seriya Pedahohichni nauky (Bulletin of Cherkassy University. Series of Pedagogical Science)*. Cherkassy, 30 (243), 68 – 73. (in. Ukr.)
2. Korneev, L. Interactive teaching methods (2004). *Vyisshee obrazovanie v Rossii (Higher education in Russia)*, 12, p. 105 – 108. (in. Russ.)
3. Fedorov, A.V. *Glossary of media education, media pedagogic, media literacy, media competence* (2010). Taganrog: Taganrog State Pedagogical Institute Publisher, 64 pages (in. Russ.)
4. Chicherina, N.V. *Concept of formation of media literacy among students of language faculties on the basis of foreign-language media texts (2008): thesis... Doctor of pedagogical studies. : Specialty 13.00.02*. St. Petersburg, 474. (in. Russ.)
5. Rodionova, E.A. Interactive teaching methods of psychological and social specialist (2005). *Psycho-social work in modern society: problems and solutions: [Scientific and Practical Conference theses.]*, St. Petersburg.: SPBGIPSP, 56 – 60. (in. Russ.)
6. Chelischeva, I.V. Methodological approaches in national media education (the theoretical aspects of the problem). Retrieved from: http://edu.of.ru/medialibrary/default.asp?ob_no=34432. (in. Russ.)
7. Zmanovskaya, E.V. Formation of future teachers' media education: the dissertation of the candidate of pedagogical sciences (2004). : Specialty. 13.00.01 - "General pedagogy, history of pedagogy and education". Krasnoyarsk, 24. (in. Russ.)
8. Grigorieva, I.V. Web-portfolio as a means of formation of future teachers' media competence (from experience of the work GOU VPOIGLU) (2009). *Educational Technologies of XXI Century*. In S.I. Gudilina, K.M. Tikhomirov, D.T. Rudakova (Ed.). M.: Publishing House of the Russian Academy of Education, 265 – 269. (in. Russ.)
9. Chelischeva, I.V. Forms, methods and techniques of media organizations of the educational process in schools and university (2011). *Mediaobrazovanie (Media Education)*, 1, 40 (in. Russ.)
10. Beknazarova, S.S. Modelling media courses in media education as an object of design (2012). *Mediaobrazovanie (Media Education)*, 3, 28. (in. Russ.)
11. Fedorov, A.V. Specificity of media education of students of pedagogical universities (2004). *Pedagogika (Pedagogics)*. 4, 43 – 51 (in. Russ.)
12. Mizherikov, V. Psychological-Pedagogical Dictionary for teachers and heads of educational institutions (1998). In P. Pydkasystyy (Ed.). Rostov on Don: Phoenix, 554. (in. Russ.)
13. Potter, W. J. *Media Literacy* (2011). Thousand Oaks. London : Sage Publication, 18

14. Hendyna, N. N., Fedorov A.V. *Information literacy in Russia*. Retrieved from: <http://www.ifap.ru/pr/2007/070824ab.pdf> (in. Russ.)

Одержано редакцією 14.09.2015
Прийнято до публікації 18.09.2015

Abstract. Matviychuk M. M. Socio-pedagogical conditions of media literacy formation of future social teachers.

Introduction. The modern stage of socio-cultural development of Ukraine is characterized reforms in all spheres of vital functions of man, including an educational sphere. In this connection, professional training of social teachers activity of which is directed on creation of optimum terms in relation to socialization of personality and warning of displays of the negative phenomena in child's and youth environment needs in considerable changes.

In terms of information space of the future social teachers should possess the ability to use media as a source of self-education and professional development; familiarize with the media streams; critically analyze information of mass media; understand socio-cultural context of the mass media functioning. All definitions require from problem solving of formation of future social teachers' media literacy in the course of their professional training.

Purpose. To identify and study the socio-pedagogical conditions of formation of future socialteachers' media literacy during professional training.

Results. The base for finding out of essence and structure of concept «media literacy» was become by researches which understand it as: to analyse ability, to realize, to estimate, to interpret, to create and use the different types of media texts in professional and personality life; a result of education, education of young people and mastering of knowledge, is about medias; as the formed quality of personality and necessary condition for perfection of creative and professional activity and result of awareness of social role of mass-media.

Taking into account different interpretations of term «media literacy», determination of concept «media literacy of future social teachers» is offered as a result of systematic and purposeful media education, which is characterized a capture knowledge in the field of mass-media, by abilities and skills to analyse, to estimate and use medias in socio-pedagogical activity and determine influence of different mass-media on socialization of personality.

The criteria of media literacy of future social teachers and proper indexes is: motivational the index of which is formed of cognitive reasons of contacts from medias and orientation on active co-operation from medias; cognitive that foresees formed and the special media knowledge; operation, that is characterized formed of media abilities and media skills of analysis, evaluation, interpretation of media phototypographs use of forms and methods of media education; creative that certifies a capacity for the independent and creative use of medias in personality and professional spheres. Depending on the display of aggregate of certain indexes the formed of media literacy of students is differentiated after high, middle and low levels.

Originality. Social-pedagogical conditions of the process was theoretically grounded (addition of professional disciplines complement with the media educational training material, the targeted use of forms and methods of media education in the professional training, self-education in the media); it's specified the concept "future socialteachers' media literacy".

Conclusion. As a result of control experiment for students the increase of volume of media knowledge is fixed, especially on questions history of development and features of functioning of mass-media and consequences of their influence on socialization of personality that witnessed efficiency of socio-pedagogical terms of formation of media literacy of future social teachers.

Introduction of forms and methods of media education allowed: to form in students the ability to analyse critically, to interpret, to estimate information and create media texts; to perfect skills of the independent and creative use of medias in educational and future professional activity.

By a prospect for subsequent researches can become: question of development of pschycho-pedagogical and technical aspects of media literacy of future social teachers in relation to work with the concrete group of clients, study of oversea experience of organization of media education and training of media teachers, and also possibilities of adaptation of its experience in Ukraine.

Key words: *media text, future social teachers, media education, media literacy, media literacy of future social teachers, socio-pedagogical conditions of media literacy formation of future social teachers, professional training of social teachers.*